

Beknopte collectiebeschrijving

algemeen

- Naam: XS4ALL
- Collectietype: bibliotheekcollectie (web)
- Beschrijving: XS4ALL is een van de belangrijkste bronnen voor de geschiedenis van innovatie op het Nederlandse Internet. Het was een van de eerste Internetproviders van Nederland waar particulieren klant konden worden en heeft een rijke geschiedenis die nog niet uitputtend is beschreven. Vanaf 1 mei 1993 konden mensen zich opgeven voor een Internetaansluiting en vanaf 1994 bestond de mogelijkheid om een homepage te publiceren op het web. Veel Nederlandse Internetpioniers hebben hier hun eerste digitale sporen achtergelaten. Omdat deze provider nooit van naam is veranderd en veel klanten van het eerste uur dit bedrijf trouw zijn gebleven, is een uniek aantal XS4ALL-homepages uit het verre verleden nog steeds online op het web. Toen op 10 januari 2019 KPN aankondigde de zelfstandigheid van XS4ALL binnen het concern te beëindigen, heeft de KB een reddingsactie op touw gezet om de homepages met de meeste erfgoedwaarde te bewaren in een speciale webcollectie met XS4ALL-websites. Het webarchiveringsteam van de KB was genomineerd voor de Internet Innovation Award 2020 van de Internet Society Nederland (ISOC) voor het archiveren van de homepages van XS4ALL. De opbouw van deze webcollectie was mogelijk dankzij de steun van het SIDN-fonds en Stichting Internet4ALL. In 2022 nam Nederlandse Unesco Memory of the World Comité deze collectie op in het Nederlandse Memory of the World Register dat uitzonderlijk documentair erfgoed met een sterke Nederlandse uitstraling bevat. Dit is het eerste born digital erfgoed ter wereld dat deze Unesco-status krijgt. Uitgebreide collectiebeschrijving op <https://zenodo.org/record/5914147>
- Doelgroep: onderzoekers en andere geïnteresseerden in het bezit van een KB-jaarpas
- Verwerving:
 - o Zoekacties in Internet Archive, Common Crawl webarchief, webdirectories
 - o Google-zoekopdrachten
 - o Literatuuronderzoek
- Materialen: websites en website-onderdelen met een URL
- Omvang: 3261 websites. Onderzoekers kunnen vragen om een selectielijst van XS4ALL-websites die niet tot de collectiebeschrijving behoren.
- Taal: Nederlands, met enkele uitzonderingen in het Engels en, wat betreft enkele Belgische homepages, Frans.
- Verzamelperiode: 2019
- Ouderdom: 1994-
- Locatie: <http://webaccess.kb.nl:8080/archived/> (link werkt alleen onsite; zie bij *Ontsluiting*)

Agenten

- Eigenaar: KB, nationale bibliotheek (KB)
- Beheerder: collectiespecialist webarchivering KB, Peter de Bode
- Collectievormer: Kees Teszelszky (conservator)

Inhoud

- Concept: Websites. Er is een relatie met de speciale webcollectie Internetarcheologie.
- Plaats: Nederland (en een aantal Belgische)
- Periode: 1994-

Collectiebeleid

- Acquisitiebeleid: Onderzoekers kunnen vragen om een selectielijst van XS4ALL-websites die niet tot de collectiebeschrijving behoren.
- Waardering: Deze deelcollectie maakt deel uit van de Nederland Collectie

- Collectiebeleidsplan: Contentstrategie ten tijde van de collectievorming

Ontsluiting

- Raadpleegbaarheid: de gehele collectie is vanaf een jaar na archivering binnen de muren van de KB vrij raadpleegbaar voor jaarpashouders
- Raadpleegbaarheid URL: <http://webaccess.kb.nl:8080/archived/>

Rechten

- De inhoud van de websites valt onder het Nederlands auteursrecht.

Behoud en beheer

- Percentage van het digitaal materiaal in de deelcollectie waarvan de lange- termijnbewaring voldoende is gegarandeerd door opslag in een digitaal depot op basis van het OAIS-model of een ander gevestigd model voor langetermijnbewaring: op dit moment nul procent, dit is een kwestie waar de KB momenteel volop mee bezig is om dit mogelijk te kunnen maken in de toekomst.

Administratieve gegevens

- Creatie: 2019
- Laatste wijziging: n.v.t.
- Auteurs: Peter de Bode (collectiespecialist en redacteur) ; Kees Teszelszky (conservator en redacteur)
- Organisatie: KB, nationale bibliotheek (KB)